

Mégsem lett VÉGE

Amikor 2007-ben *Nyelvi mozaik* című könyvem utószavának végére csupa nagybetűvel odaírtam a VÉGE szót, azt hittem, hogy ezzel nem csupán a könyvnek, hanem a nyelvművelő cikkek írásának is véget vetek. S valóban, a következő két évben nem publikáltam egyetlen ilyen cikket sem.

Mi volt ennek az oka? Talán úgy éreztem, hogy a nyelvműveléssel szembeni vádakra ezzel a több mint 400 oldalas könyvvel megadtam a kellő választ. Ezzel egy időben szakmai érdeklődésem is más irányba fordult: ekkor kezdtem dolgozni azokon a kvantitatív stilisztikai tanulmányokon, amelyeket *A nyelvtől a stílusig* (2010) és *Krúdy körül* (2016) című könyvemben publikáltam.

De rövidesen eljött az ideje a nyelvműveléshez való visszatérésnek is. Emlékszem, 2008 vége felé nem tudtam ellenállni a *kavicsfelvert szélvédő* és a *féreghajtott kismacska* csábításának, és megírtam Főnévből képzett igenevek? című cikkemet. Ettől kezdve – egészen a mai napig – lapunknak, az Édes Anyanyelvünknek szinte mindegyik számában megjelent valamilyen nyelvművelő írásom.

Ebben a visszatérésben két körülménynek lehetett szerepe. Egyrészt annak, hogy szerkesztőként napról napra találkoztam nyelvművelő cikkekkel, és ezek felkeltették bennem a kíváncsiságot, tudnék-e ilyeneket én is írni. A másik ok, ami írásra késztetett, az internet volt. Ezekben az években váltam gyakorló internetezővé, és nem volt nehéz felismernem, hogy a világháló milyen segítséget nyújthat a nyelvművelő számára. Gondoljunk csak az adatgyűjtés szinte korlátlan lehetőségére vagy arra, hogy a találatok száma (pontosabban: aránya) milyen jól tükrözi a nyelvi változások irányát. Újabb cikkeimben egyre gyakrabban folyamodom internetes példákhoz. Ezeket nem idézőjelbe teszem, mint a nyomtatott forrásból származókat, hanem dőlt betűs szedéssel (és azon belül félkövér kiemeléssel) közlöm őket.

E kötet cikkei egytől egyig az Édes Anyanyelvünkben láttak napvilágot első ízben, a cikkek végén az év és a hónap az ottani megjelenés idejét jelzi. Ahol ez hiányzik, azok a cikkek itt jelennek meg első ízben. Nem vettem figyelembe a vitacikkeket, szerkesztői jegyzeteket, könyvismer-

etéseket és „nyelvész-leleteket”, s a nyelvművelő cikkek közül is elhagytam az azóta érdektelenné váltakat.

A cikkeket nem időrendben, hanem tárgyköri csoportosításban (és azon belül tartalmi összefüggésük rendjében) közlöm. A kötet ennek megfelelően négy fejezetre oszlik: kiejtés, szókincs, stílus és nyelvtan, verselemzések. Végül pedig mutató igyekszik megkönnyíteni a könyvben való eligazodást.

Az előszavak műfaji konvenciói szerint itt kell következniük a köszönetnyilvánításoknak és annak, ki(k)nek szánja művét a szerző. Köszönet illeti tehát mindenekelőtt GRÉTSY LÁSZLÓT, aki szerkesztőként (az Édes Anyanyelvünk felelős szerkesztőjeként) folyamatos szakmai ellenőrzésével támogatta munkámat, és a kész kötet lektorálását is magára vállalta. Köszönetet kell mondanom továbbá az Anyanyelv-ápolók Szövetségének, amelynek támogatása nélkül ez a könyv nem jelenhetett volna meg, végül pedig KISS GÁBORNak, a TINTA Könyvkiadó igazgatójának, aki ezt az újabb vállalkozásomat is szívesen fogadta és baráti figyelmében részesítette.

Végül pedig: kinek ajánlom ezt a kisebb alakú és terjedelmű, de számomra különösen kedves munkámat? Ajánlom, persze, mindazoknak, akiknek nem közömbös anyanyelvünk sorsa. Akár olvasói az ÉA-nak, akár nem, akár emlékeznek onnét ezekre a cikkekre, akár nem. És ajánlom, bármilyen szokatlanul hangozzék is, három olyan olvasónak, aki egyelőre nem olvashatja el: három kis unokámnak, Ádámnak, Olivérnek és Dánielnek, hogy – ha megtanulnak olvasni és írni, mégpedig nemcsak angolul, hanem magyarul is! – megismerhessék, hogyan látta nagyapjuk az új évezred kezdetén a magyar nyelv állapotát.

Bízom benne, hogy a Sors ad még lehetőséget a folytatásra. Ezért most nem is írom ide, hogy VÉGE.

Budapest-Krisztinaváros, 2020. január 12-én

a szerző